

TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

LEDEN 2021

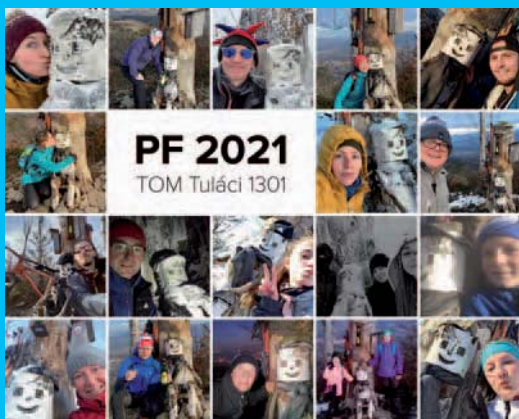
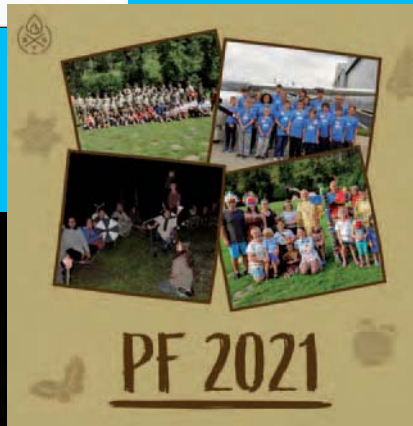
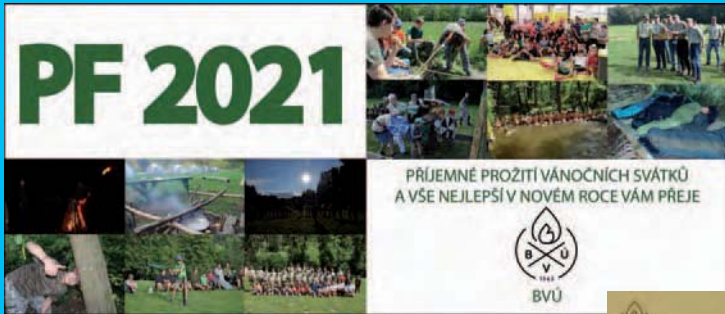

Foto: Aleš Medvěd Ryšavý

leden 2021

OBSAH

- str. 4 Virtuální vandr,
Jiří Černer-Červenáček
- str. 5 Mise Meteorit,
Adam Weicht
3 oříšky pro Lucy,
Viktor Maťaťa a Lukáš Fuksa
- str. 6 Dárky pro seniory,
Renata Dvořáková
- str. 7 Prosincová výprava Lotru,
Karel Neuschl
- str. 8 Vánoční výprava TOM KADAO,
Tom Weicht
- str. 9 Život Čochtanů v době covidové,
Žanek-Jan Filipi
- str. 10-11 Anketa Jak se vám dnes žije?,
*Jiří Homolka, Václava Hušková,
Anežka Klabanová,
Pavla Skotnicová*
- str. 12 Pěšky k Baltu, *Darek Janovský*
- str. 13 Tomíci přírodě, *Otán Müller*
Hola, hola táborovka volá,
Hop-Ivo Skoček
- str. 14 Týpí jako domov,
Kateřina Pejšová-Lasík
- str. 15 Mikešovo nožobraní, *Jiří Lukeš*
- str. 16 Vodáctví na seznamu
nemateriálních statků,
Petr Teringl
KČT spustí e-shop, *Zbyněk Báča*
- str. 18-19 Na Kusalínu – hotovo!,
Jiří Homolka
- str. 20 Malé ohlédnutí za rokem 2020,
Vratislav Florián-Hroch
- str. 21 Co bylo, *Tomáš Novotný*
- str. 22 Ohlasy
- str. 23 PF 2021

Měl bych dnes psát velmi optimisticky. O tom, že jsme vstoupili do třicátého roku existence samostatné Asociace turistických oddílů mládeže. Ano, desátého prosince 2021 už to vážně bude třicet roků.

Třicet roků! Koho z nadšené party zakladatelů čítající tehdy Líbu Valentovou, Helenu Landovou, věčně štrikující (a taky hodnou, usměvavou a racionální) Jarku Staňovou, Jirku Homolku, Pavla Roma či Václava Hrobského si tehdy uměl představit, co všechno se prožene jejich životy! Kam se bude ubírat spolek, jací lidé v něm budou, jak velké zástupy dítek projdou našimi klubovkami. Nemohli jsme vědět, jaké hry se budou hrát na táborech za tři desetiletí, natož to, že se konkurentem našeho umu, nápadů a vložené energie stane u nejmladší generace kouzelný displej telefonu či počítače. Netušili jsme, že Slovensko, častý cíl výprav předrevolučních tomíků, bude vbrzku cizinou. Blízkou, ale přeci cizinou.

Putovali jsme tehdy při grunderských schůzkách po nejrůznějších klubovkách, sprádali plány na samostatný spolek a na to, jak získat uznání ministerských komnat v Karmelitské a zařadit se mezi úctyhodné organizace se státní podporou. Podařilo se nám to?

Já myslím, že ano a že je za naším spolkem hodně dobré práce.

V té době přišel Jirka Homolka s nápadem koupit Kusalínu. Chalupa byla tehdy k máni za 210 tis Kčs (sic!). Valašská dřevěnice, dnes ikonická, se také mohla jmenovat Kopretina, ale zvítězilo jméno prodávajícího, vsetínského profesora Kusaly. Věděli jste to? O dobrý nápad se dlouholetý správce dělí s Janem Havelkou a Janou (tehdy) Maškovou. Povedlo se, pak následoval v poměrně těsném závěsu Dědov a...

Nu, vzpomínky by se rozjely, ale bude na ně ještě prostor jindy.

Třeba na sněmu, který (věřme) zkrraje roku 2022 uspořádáme, nejspíše třetí či čtvrtý lednový víkend.

Co bude do té doby?

Má cenu odhadovat, že se ještě (snad jen) pár měsíců budeme potácet ve virovém dusnu s uzavřenými klubovkami, znemožněnými výpravami, prázdnými základnami, že mnozí z nás budou úzkostlivě sledovat zdraví své či svých blízkých, potýkat se se starostmi existenčními a trápit se při drobně již nekonečné domácí výuce svých ratolestí?

Bohužel to tak zřejmě bude a já nemohu vynechat apel na to, abychom se snažili – až to bude možné - dobu tohoto přežívání aktivně zkrátit. Cesta je známá. Zázrak se nestane, virus sám nezmizí. A i kdyby nám státem nabízená cesta k vakcinaci přišla sebezmatenější, je to cesta jediná.

Trochu optimismu na závěr ale rád najdu. Tomík, který právě otevíráte, je plný nápadů a zkušeností. Vedoucí, kteří to ani v těžké době nezabalili, kteří hledají cesty ke svým oddílům, se o ně s vámi rádi dělí. To je přeci dobrá zpráva, ne?

Tomáš Novotný

Virtuální vandr

Když se tomíci letos podruhé museli schovat za monitory počítačů, vydal se náš oddíl Stopařů na virtuální vandr. Ten jsme zahájili plánováním a balením. Tomíci měli nalézt vlakové spojení do Úštěka odkud jsme se měli vydat na zříceninu hradu Helfenburk.

Sbalit, obléknout se jako správný tramp a vyrazit. Každý tramp napsal seznam věcí, které si poskládal do batohu na cestu. Na prvních kilometrech tomíky pěkně smáčel déšť. Na Helfenburk jsme tedy dorazili mokří, postavili si přístřešek a rozdělali oheň, abychom si uvařili vodu na čaj a někteří i večeři. Druhý den jsme společně uvařili oběd a odpoledne se vydali na obchůzku krajinou kolem Helfenburku.

Tomíci po absolvování tohoto prvního dobrodružství dostali několik otázek. Týkaly se jejich sbalené bagáže. Všichni krásně postavili přístřešek, ale v batohu nikdo nenesl plachtu! Tomíci uvařili dobrý kotlíkový oběd, ale nikdo na vandru nevezl kotlík! Většina tomíků se spoléhala na to, že ho vezme Červenáček a ejhle, nevezal! Každý nováček si projde na svém prvním vandru setkáním s tím, co si sbalil a co ne. Většinou mají nováčci spoustu nepotřebných věcí, například spousty náhradního oblečení, které vlastně nikdy nepoužijí.

Na vandru si Stopaři trochu procvičili zdravotvědu a zopakovali si stabilizovanou polohu. Nejen teoreticky, ale i prakticky. Někteří rodičové si svou úlohu figuranta patřičně užívali.

Dalším cílem virtuálního cestování byl Kokořín. Tento cíl měli trampíci za úkol nalézt pomocí souřadnic, které jim byly zaslány emailem. Po zadání souřadnic do správného okénka v mapách se jim tajemství poodhalilo.

Oslavili jsme svátek sv. Václava a také Samhain. Samhain je dávný keltský svátek slavený v noci z 31.10. na 1.11., v tuto noc se stírá hranice mezi světy živých a mrt-

vých. Tomíci uvařili a připravili sváteční krmi. Někteří stolovali přímo královsky.

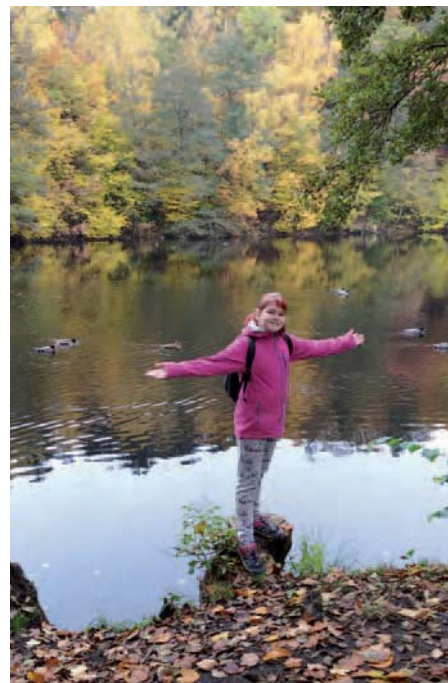
Z Kokořína vedly naše virtuální kroky do Roztok u Prahy, na ústředí tomíků, kde jsme se setkali s Tomášem Novotným. Své hlavy jsme nakonec složili v nedaleké skautské základně, kterou dobře známe. Během našeho pobytu na základně jsme se trochu prošli po roztockém okolí a zajeli si virtuálně i do Prahy do ZOO.

Opékali jsme burta a spali pod širákem. Na vandru se občas stane, že večer uleháte při pozorování hvězd a ráno vás probudí deštěk. I na našem virtuálním vandru přišlo – byl to tajný úkol pro rodiče, někteří se tohoto úkolu zhostili s radostí, neboť mohli své dítě doma probudit zkrápněním vodou.

Během vandru se toho událo opravdu mnoho. Tomíci doma hodně vařili, pozorovali hvězdy nejen ve skutečnosti, ale naučili se používat jednoduchý prográmk na pozorování hvězd, procházeli se podzimní krajinou a pomocí fotografií se dělili o své zážitky s ostatními. Připravili doma hru s tajenkou pro rodiče, naučili se vyhledávat v onlineovém vlakovém jízdním řádu a také okusili emailovou komunikaci. Při hře využívali online galerii na ukládání fotek, do které sami fotky vkládali. Na svátek Samhain si vyrobili vlastní masku a zatančili dle online předlohy.

Náš virtuální vandr nám ukázal spoustu nového, ale také to, na co je potřeba se v budoucnu trochu zaměřit. To je hlavně komunikace – tedy ta *onlineová*. Už se ale těšíme až budeme zase spolu venku, v lese, raubířit a vyvádět lotroviny. **Virtuální prostor skutečný oddílový život nahradit opravdu nemůže.**

Jiří Černer- Červenáček,
TOM Stopaři, Jirkov

Mise Meteorit

Počátkem listopadu jsme měli, podobně jako všichni ostatní v České republice, problém společně se scházet. A stejně jako jsme měli problém my, měli vědci problém s meteoritem, který dopadl někde poblíž Slavkovského lesa a celou oblast zpustošil. Bylo potřeba celou lokalitu nově zmapovat.

Nebylo nic jednoduššího než se rozhodnout, využít moderních technologií a mohli jsme se pustit do **Mise Meteorit**, další dálkové oddílové hry. Začínala naléhavým videem, které se objevilo na stránkách TOM KADAO počátkem listopadu.

Úkolem bylo získat z videa úvodní QR kód, který následně odkázal, pomocí aplikace www.mapy.cz na další QR kód v terénu, nedaleko vlakové zastávky Slavkov u Opavy. Odtud již hledači a badatelé, kteří chtěli pomoci **Misi Meteorit**, pokračovali v postupném hledání a odkrývání QR kódů. Byly důmyslně rozmístěny nejen podél říčky Hvozdnice, ale také v blízkosti všech tří rybníků Slavkovského lesa, tedy Jankova, Vrbovce i Slavkovského rybníka.

Jakmile badatel našel v [mapách.cz](http://mapy.cz) přesné umístění dalšího z kódů, musel jej v dané lokalitě nalézt a zapsat do tabulky jedno písmeno tajného hesla.

Po dobu úvodních deseti listopadových dnů tak měli vědci možnost vyhledat všechny kódy, vyluštit heslo a vyzvednout si odměnu v kmenu starého stromu.

Hledači ze Slavkovského lesa zdraví Diba a Lucku alias dva staré vědce ve videu a moc děkují za skvělou hru!

*Adam Weicht,
TOM KADAO,
Opava*

Foto: Simona Pavličková, Tom Weicht

3 oříšky od Lucy

Koronavirová epidemie je pro turistické oddíly mládeže opravdu složitým obdobím. Jak jsme s ním poradili my? Kromě pátečních on-line schůzek jsme chtěli naše členy vytáhnout do přírody. Na okraji Frýdku-Místku jsme na odlehlem místě založili tuláckou vesničku. Byla zde ukryta oddílová pokladnice a hlídala ji panenka Lucy, která zároveň rozdávala úkoly. Vesnička měla svá pravidla, ta samozřejmě splňovala vládní nařízení:

... úkoly smíš plnit v max. počtu dvou osob, nikomu o hře a o vesničce nevyprávěj, pokud někoho v tulácké vesničce potkáš, tak počkej, než ji opustí, každou svou návštěvu zapiš do deníku od Lucy, nezanechej po sobě žádnou stopu, vrať vše do původního stavu...

Vznikla tak třítydenní prosincová hra s názvem Tři oříšky od Lucy. Během doby trvání hry nacházeli účastníci v oddílové pokladnici zajímavé úkoly – tzv. oříšky. Například poslat selfie s panáčkem Ondrašem, který se nachází na vrcholu hory Ondřejník, překonat v tulácké vesničce překážkovou dráhu či přinést do oddílové pokladnice malý vánoční dárek.

Poslední den hry – 13. 12. 2020 slavila panenka Lucy svátek. Kdo přišel, dostal od Lucy vylosovaný vánoční dáreček. Od Lucy vylosovaný vánoční dáreček.

*Viktor Maťaťa a Lukáš Fuksa
TOM Tuláci, Frýdek-Místek*

Dárky pro seniory

Dobročinnost oddílu Chippewa začala v roce 2013. Tehdy jsme spolu s Dakoty odstartovali Dobročinnou topinku na podporu akce *Českolipák v nouzi*.

Letošní rok bylo všechno tak trochu jiné. Jak se blížil prosinec, bylo jasné, že i naše pomoc druhým se musí lehce upravit. Při přípravě online schůzky zaměřené na pečení perníku padl nápad na upečení a předání cukroví potřebným v našem okolí.

Slovo dalo slovo a domluvili jsme předání nejen cukroví, ale i přáníček a dárečků do Domova pro seniory v Doksech.

Na další online schůzce jsme s dětmi vše doladili a pak se jedno předvánoční pondělí sešli naživo na náměstí u vánočního stromu. Setkání bylo krásné, zase jsme byli všichni spolu. A skvělé bylo, že do pečení se zapojil celý oddíl a přišli všichni. Při předávání cukroví jsme se s ředitelkou domova domluvili i na dalších akcích.

Až bude koronáč za námi, uspořádáme společný výlet k Máchovu jezeru. Také se můžeme sejit v domově ve společenské místnosti a společně si zahrát stolní hry, povídat si se seniory. Nápadů na akce bylo hodně, je rozhodně na co se těšit. A nám se díky epidemii ukázaly další cesty pomoci druhým.

*Renata Dvořáková,
TOM Chippewa, Česká Lípa*

Prosincová výprava hronovských lotrů

Po dlouhém lockdownu jsme připravili první společnou oddílovou výpravu. Měli jsme za to, že se nás stejně asi moc nesejde. Opak byl pravdou. Den před začátkem výpravy jsme museli hledat další spoje, kterými bychom se dostali na start oddílového pochodu. Bylo nás totiž tolik, že by nás jeden linkový autobus neodvezl.

Ze zamračeného a šedivého Hronova jsme vystoupali na pohádkové, bíle zasněžené Laudonovy valy a dále na Hvězdu, Kovářovou roklí do Hlavňova a odtud poklusem na autobus do Police nad Metují. V nohách přes 13 kilometrů, v bříše opečený buřt a obléčení zvlhlé prolézáním zasněžených skalních skulin.

Již jen samotná trasa byla zážitkem. Namrzlé skalnaté úseky, popadané stromy a často nepřehledná trasa v nás probudila až objevitelské nadšení ze společného putování.

„Bavilo mě pozorovat naše nejmenší kluky, jak si trasu užívali. Furt chodili jinudy a vzájemně se hecovali“ vzpomíná na pochod čerstvá instruktorka Bára Smutná. Na akci se totiž sešli jak oddíloví nováčci, tak dlouholetí zkušení lotři a vedoucí. Bylo nás přes 35 a všichni byli nadšení z toho, že se opět mohou vidět naživo.

Vlastně nás to nepřekvapilo, ale byli jsme moc rádi, když jsme viděli, jak se děti nadšeně vítají, jak si spolu povídají a vyměňují zážitky. *„Samozřejmě bychom byli rádi, aby to tak již bylo stále, ale bohužel vidíme před sebou další omezení setkávání,“* řekl Tomáš Buriánek, organizátor akce a hlavní vedoucí oddílu.

Turistický oddíl po úspěšném náboru na dva měsíce prakticky přerušil svoji činnost. Již nyní ale vedoucí připravují akce

pro členy oddílu, kterých by se děti mohly účastnit i v době dalších omezení.

*Karel Neuschl,
TOM Lotři, Hronov*

Vánoční výprava TOM KADAO

Každý rok vyrážíme s oddílem na víkendovou výpravu někam na chalupu a těšíme, jak si uděláme společné oddílové Vánoce. Tajně jsme doufali, že se nám podaří odjet na Orlí hnízdo do Pstruží, nedaleko Frýdlantu nad Ostravicí, do nádherné, velké chalupy Salesiánů z Ostravy. Ale bohužel opatření vlády a vývoj *covisituace* nám nedovolily víkendovku uspořádat.

Přesto se nám podařilo podniknout alespoň jednodenní vánoční výpravu, i když v omezeném počtu. Abychom stihli všechny naše tradiční zvyky a zamýšlené hry, vyrazili jsme jen kousek za Opavu. Jeli jsme autobusem Oldy Galeji, s kamarádem řidičem Mirkem Víchou, do Žimrovic. Dodrželi jsme přesně povolený počet

osob venku: 50 – tolik totiž bylo sedadel v autobusu. Ze Žimrovic jsme vyšli podél náhonu a šinuli jsme si to kolem řeky Moravice, směrem k Weishunovu splavu. Cestou jsme se zastavili na Rosolech, kde jsme hráli první vánoční hru: skládání sněhuláčků, kterou moc dobře zorganizoval Jesus.

U blízkého aquaduktu museli kluci a holky najít uschovaný oddílový vánoční dárek – plynové vařiče a kartuše. Běžně dáváme dárky až pod stromeček, a to i ty oddílové, ale tentokrát jsme plánovali použít je v průběhu výpravy.

Na soutoku Melečského potoka a Moravice jsme zahráli Kulhavou hru, kdy dvojice svázané, vždy za jednu nohu, běhaly na louce pro zprávu z písmen. Jája s Luckou, nové posily ve vedení oddílu, si hru velmi dobře připravily. Pak jsme již pokračovali až na táborovou louku TOM Vatra, kde byla naše nejdelší zastávka. Mohly začít ty správné oddílové Vánoce.

V díře, která zde již byla, vzniklo ohniště. Nanosili jsme si dřevo, vyrobili jsme si závěs pro dva kotlíky, abychom si uvařili pomerančový a jahodový ovocný punč. V táborové kuchyni jsme si každý s Marcelem usmažili na pánvích a vařičích svůj lívanec s marmeládou a šlehačkou, zatímco na vedlejší louce ostatní vyráběli přírodní krmítka z vydlabaných pomerančů. Zavěsili jsme je na okolní keře a do nich jsme nasypali zob pro ptactvo. Na potoce se pouštěly lodičky ze skořápek, jinde se plnil dobrý skutek, psala vánoční přání a každý, kdo něco splnil, si vybarvil hvězdičky na své kartě koledníka, kterou při-

pravil Dib. Zatímco všichni něco dělali, Tygřík a holky nedaleko u poutního místa nazdobili stromeček přírodními ozdobami a celý prostor i všech 13 příkázání osvětlili červenými svíčkami. Pod stromeček umístili vybrané očíslované dárečky. Bylo jich tolik, kolik bylo nás.

Mezitím jsme již vše dojedli a dopili, zahladili a uklidili po sobě místo a již za tmy se vydali k vánočnímu oddílovému stromku. Ve tmě nás čekalo tajemno a krása ozdobeného poutního místa Maria Talhof. Postavili jsme se kolem něj, zazpívali si několik známých koledí i Neckářovu a Švejdíkovu Půlnoční, popřáli jsme si a pak si již každý šel pro dáreček s číslem, které si odpoledne vylosoval. To bylo radosti, ale i překvapení! Co to vlastně každý dostal!?

S čelovkami na hlavách jsme pak došli do blízkých Filipovic, kde nás opět čekal náš kamarád Míra. Na zavolání přijel, aby nás busem odvezl zpět ke klubovně. Tady čekali rodiče, kterým jsme do vzkazů na oddílových stránkách poslali změnu hodiny našeho opožděného návratu. Byly to krásné oddílové Vánoce u řeky Moravice a v Žabím údolí!

Tom Weicht,
TOM Kadao, Opava

On-line život Čochtanů v době covidové

Letošní rok je pro všechny oddíly velice zvláštní - jiný. Omezení, které tento čas přinesl, znemožnilo konání schůzek, výletů a jakoukoliv běžnou oddílovou činnost.

Náš oddíl TOM Čochtani Moravská Třebová se ovšem nehodlal vzdát. Vrhli jsme se tedy do sféry „on-line“. Místo pravidelných schůzek v klubovně jsme se začali svolávat na pravidelných on-line schůzkách. Zvolili jsme takovou platformu, která je zdarma, nevyžaduje žádnou instalaci, umožní hromadný meeting, sdílet obrazovku (ano, to zatím umí většina meetingů) a která hlavně umožní přihlásit se o slovo i bez použití kamery. To se podařilo. Zpočátku jsme měli jisté obavy, zda se děti budou přihlašovat, ovšem překvapily. Účast je pravidelně velmi vysoká.

Na schůzkách si s dětmi procházíme základní znalosti a dovednosti (morseovku a jiné šifry, uzly, značky, ohně, dřeviny a byliny, zvířata a jejich zvuky a stopy). Že je to obtížné? Zpočátku trochu ano, hlavně na přípravu. Nicméně postupem času jsme získávali ten správný grif. Na něco se hodí prezentace, kdy se využije různých animací a třeba po prvotním hádání příletně vysvětlení s upřesňujícím obrázkem. Jindy využijeme sérii obrázků, někdy grafický editor. Děti jsme aktivně zapojovali a využívali funkce *hlásit se o slovo*, tudíž se nepřekřikovaly. A světe, div se, ono to děti bavilo! Navíc díky vznikajícím materiálům se začala rozrůstat naše sekce „Vědomosti“ na našem oddílovém webu „<https://cochtani.webnode.cz/>“.

Co by to bylo za schůzky, kdyby nebyla také zábava a hry. V druhé půlce našich „onlinovek“ jsme si tedy dali nějaké zpestření. Zábavný kvíz s využitím aktivních formulářů, hru odkrývačku, šibenicí apod. Inspiraci na tyto aktivity a hry jsme našli mimo jiné na stránkách asociace. A co nejvíc děti baví a tudíž má největší sérii opakování? Samozřejmě kreslení „gartic.io“ (kdy jeden po druhém kreslí zadané slovo a ostatní jej hádají). Je až ne-

skutečné, jak se i ti nejmenší umí poprat s technikou, převzít si zadané slovo a kreslit myšlí nějakou věc. A jak v té změti čar umí uhodnout, co to vlastně má být. Obrovská legrace jak pro děti, tak pro nás vedoucí!

V neposlední řadě jsme se zaměřili na výlety. Není možné je dělat jako oddílové, to ovšem nebrání tomu, aby si děti nemohly vyrazit s rodiči. Na každé „onlinovce“ jsme si zadali cílové místo. Tím se všichni dostali na čerstvý vzduch a na místa v okolí našeho města, která jsou někdy skoro až opomíjená. Mimo jiné jsme opětovně navštívili naši rozhlednu Pastýřku či turistickou trasu na Hradisko. Zavítali jsme též na poutní místo Křížový vrch, kde jsme si připomněli smutnou, leč krásnou pověst o Plačící Anně. Podívali jsme se také do nedalekého Světlého dolu, je kvůli chybnému překladu přejmenován na Peklo. V každém cíli na děti čekala zpráva s úkolem zapsaná pokaždé jinou šifrou. Plněním úkolů sbírali naši malí členové body, tolik potřebné k získání velice praktické pomůcky do KPZtky – multifunkční karty.

Prostě nás nějaký COVID určitě nezastaví.

*Žanek - Jan Filipi
TOM Čochtani,
Moravská Třebová*

Jak se vám dnes žije?

Malá zimní anketa

Na téma život v corona čase jsme sestavili dvě anketní otázky a oslovili několik vedoucích. Odpovědi jsme posbírali v rozmezí listopadu 2020 až ledna 2021.

1. Jak dnes žijete? Jak se ti daří překonat tuhle pitomou dobu? Doma či v oddílových aktivitách...
2. Až přijde ta chvíle – a ona se blíží – necháš se očkovat vakcínou proti covidu? Pokud ano, proč? Pokud ne, proč ne?

Malá zimní anketa

Jiří Homolka,
TOM Vsetín, Vsetín

Žiji dnes poměrně nestandardně. Na začátku října jsem při kontrole naší turistické základny uklouzl a zlomil si bér-covou kost. Během krátké chvíle jsem byl nucen využít nemocniční zdravotní péči jako necovidový pacient. I přes téměř válečný stav se mi na chirurgii věnovali s plnou odbornou péčí. **Nic jiného než obdiv pro lékaře, sestry a další zdravotníky nelze mít.** Když jsem odcházel do domácího léčení, bylo již oddělení personálně zdecimováno Covidem-19.

Apelují na všechny, aby do doby, než s pomocí očkování dostaneme epidemii pod kontrolu, nepřispívali jakýmkoliv způsobem k šíření viru. Nikdy člověk neví, kdy bude i jako necovidový pacient potřebovat akutně při ohrožení svého zdraví nebo života pomoc lékařů, sester a ostatních zdravotníků. Zkusme se vrátit ke kořenům a opět povýšit zdraví nade vše ostatní. Mysleme přitom prosím nejen

na sebe, ale i na ostatní. Možná, že se nám v tuto chvíli budou hodit věci, které by nám měla dát oddílová činnost – **sebeovládání, zodpovědnost a pocit povinnosti v našich srdcích.**

Chtěl bych také poděkovat mé ženě a dětem za péči mně věnovanou a za převzetí mých úkolů v rodině. Můj dík patří také všem mým spolupracovníkům, přátelům a kamarádům, kteří mi pomohli především při správě našich základen Polana a Kusalino.

Ano, nechám se naočkovat proti Covid-19. Jeden z největších vědeckých úspěchů lidstva v lékařství je očkování. Můj táta mi v této souvislosti mimo jiné nedávno řekl, že si pamatuje, jak se lidé za 1. republiky a za války hrozně báli tuberkulózy. Tato nemoc byla tehdy prakticky vstupenkou na hřbitov. Jen díky očkování dnes nevíme, co vlastně tuberkulóza je, podobně jako další nebezpečné nemoci.

Bylo by velmi nešťastné, kdybychom v rámci nějaké pseudo osobní svobody zapoměli na nezpochybnitelný význam očkování pro lidstvo.

Covid-19 je zákeřný nejen přímo, ale především ve schopnosti paralyzovat zdravotní systém, což by v konečném důsledku vedlo k ohrožení zdraví a života obrovského množství lidí.

Václava Unčida Hušková,
TOM Pěšinky a Ostráži,
Hradec Králové

Jak se mi daří překonat tuhle dobu? Jsem už starší paní (ročník 1947) a napočítala jsem si čtyři rizikové zdravotní faktory s ohledem na náš nový virus. Nemá smysl si namlouvat, že kdybych ho dostala, bez problémů bych to přežila. Tak jsem opatrná a omezuji blízké kontakty. Bohužel člověk ale nic cennějšího nemá. Naštěstí mám ještě manžela, který se omezuje se mnou, takže to není tak otravné, jak to zní. Nejradyji se kontaktuji v přírodě (včetně vnoučat a tak), což postupně vyžaduje oboustranně více teplého oblečení a tak.

A oddílové? Moc mě mrzí, že nám nebylo a zase asi nebude dovoleno být s dětmi alespoň v přírodě. Někdy vidám děti prostřednictvím monitoru, někdy jim chystám soutěže v parku a pak jsem DISTANČNÍ jako ty paní učitelky. Nezdá se mi, že by byl v dohledu nějaký konec nebo spíš začátek.

A něco povzbudivého: dělám aspoň tohle maličko. Navíc jsme vysázeli před naším panelákem 15 stromků, 5 růží a celý záhon veselých jirinek.

Ale žít tak donekonečna – a já toho konec nevidím – rozhodně nechci. **Až k nám ta vakcína dorazí, stavím se do fronty bez zaváhání. Je to má jediná šance být svobodná nejen duší.**

To nejdůležitější na konec. Ptám se nejen sama sebe, kolik takových krizí jako byla ta říjnová, může přežít třeba sestra na covidové jednotce intenzivní péče? Kdy se ti lidé začnou hroutit a vytrácejí? I pro ně je vakcína jediná šance a vůbec není co řešit. Buďte zdraví a dobré mysli!

Malá zimní anketa

Malá zimní anketa

*Anežka Klabanová,
TOM Robinsoni, Poděbrady*

Všechna omezení nás donutila hledat jiné cesty, jak udržovat vztahy, ty oddílové i mezioddílové. Vlastně úplně přehodnotit zaběhlé způsoby, experimentovat, hledat inspiraci, jak se spojit a co dělat s dětmi jinak, na dálku. Jsem ráda, že to vedoucí nevdali a vkládají tolik úsilí do pestrého oddílového programu, ať už u počítačů nebo na vzduchu. Jsem ráda, že se desítky tomických vedoucích už pětkrát na dálku spojily (v rámci video večerů nazvaných Kolotoč nápadů) a sdílely své nápady. Beru to jako velkou vzájemnou podporu.

A zpětně jsem neskutečně vděčná za letošní prázdniny, kdy jsme mohli mít tábor a myslet si, že je vše zase normální.

Můj osobní život se mi trochu zpoma-

lil. Rok 2020 mi ukázal, že je možné o víkendu jen zůstat doma, pracovat na zahradě, jít na procházku mezi pole a večer mít čas zavolat prarodičům.

Na druhou stranu byly a jsou týdny, kdy se člověk nezvedne od počítače, od všech emailů, facebooků, od nočních videohovorů a přeseď si úplně všechno. A to mě štve.

Rok 2020 by pro mě byl tak jako tak jiný, i kdyby koronavirus mezi námi vůbec nebyl. Zařizování vlastního bydlení a očekávání přírůstku mi obrátilo život naruby. Takže různá omezení, která každou chvíli přibývají nebo ubývají, mi vlastně přijdou v tomto měřítku jako malá a v pozadí. Upínám se teď hlavně na rodinu a na to, že to malé stvořeníčko si vyžádá moji plnou pozornost a zaplní nastávající měsíce radostí, únavou a kdo ví, čím ještě.

Covid jsem jako zdravotník už na konci první vlny s mírnými příznaky prodělala. A nebudu lhát. V tu chvíli jsem byla vystrašená, nejistá, nevěděla jsem, jestli se něco nezvrtne. Zároveň jsem věděla, že ohrožuju i své nejbližší. **Očkování proto vnímám jako způsob, kterým zmírníme tuhle obavu.** Třeba tu, až půjdeme ukázat babičce a dědovi jejich první pravnouče nebo tu, až půjdeme na první oddílovou schůzku v září.

*Pavla Skotnicová,
TOM Divočáci,
Frýdlant nad Ostravicí*

Malá zimní anketa

Doba je pitomá, ale já se jí vůbec nepoddávám! Beru to tak, jak to je. V minulosti lidstvo postihlo daleko větší neuduhy a nesnáze. Práce ve školství mi teď nabídla množství času, který nemůžu zúročit pro oblíbené cestování a objevování dalekých krajů. Čas jsem však využila pro své děti, pro objevování koutů Beskyd, které neznám, pro úklid, studování ESA:), v posledních 6 týdnech tvorbě výzvy „bud aktivní“ v našem oddíle. Inspiroval mě „kolotoč nápadů“, bez něj bych se neodhodlala. Díky za něj.

Očkovat se nenechám. Troufám si říci, že do ohrožené skupiny nespádám. Covid jsme v říjnu prodělali s manželem doma, děti se po blízkém kontaktu nenakazily. Pro nás to byla divná nemoc, bez komplikací. Informace ze zdravotnictví a od naší „slavné“ vlády jsou tak nesrozumitelné, tak protirečící, tak zmatečné, že se jim vyhýbám. Dodržuji 3 R, s tím souhlasím při velkém počtu lidí z různých skupin uvnitř.

Pěšky k Baltu

Kdy to všechno začalo? Jsou to již dva roky, co jsem se se svým kamarádem rozhodl jít pěšky z Českého Krumlova do Říma. Bláznivý nápad dvou osmnáctiletých kluků. Cestu dlouhou 1200 km jsme chtěli ujit za měsíc. Naše cesta skončila tak rychle, jako začala. Po 200 km jsme byli natolik psychicky i fyzicky vyčerpáni, že jsme museli výpravu ukončit. Když se na to dívám zpětně, je mi jasné, že s naší tehdejší výbavou to ani nebylo možné ujit.

Začátkem letošního roku se mě znovu zmocnila touha se vydat na pěší pout. Příliš dlouho jsem přemýšlet nemusel. Když se nám nepovedlo dojít na jih, tak bychom protentokrát mohli zkusit sever. Napsal jsem kamarádovi Vojtovi, se kterým jsem se vydal na první neúspěšnou pout do Říma. Po odeslání zprávy mi začal zvonit mobil. Volal Vojta, místo slov pozdravu řekl: „Jo, jdeme k moři.“

Všechno začalo 13. září. Kdo zná Dakoty, tak dobře ví, že naše oblíbené číslo je třináctka. 13. září brzo ráno jsem se rozloučil s rodiči, překročil práh svého domu a vyrazil za dobrodružstvím. Bydlím v malé vesničce Stružnice nedaleko České Lípy.

První zastávka byla v Děčíně, odkud pochází můj spolucestovatel Vojta. První kroky cesty jsou nejnáročnější. Neustále se vám promítá v hlavě výbava vašeho batohu. Sbalil jsem si všechno? Určitě mi nic nechybí? Po třech hodinách chůze jsem si dal první pauzu, sundal jsem si boty a začal zkoumat chodidla, zda mě něco netlačí atd. Při předchozí pouti jsem toto podcenil a již od prvních dnů mi naskočily puchýře velikosti prstů, na každé noze místo pěti prstů bylo prstů rovnou deset. A nebylo to nic příjemného.

Došel jsem do Děčína a naobědval se u Vojty doma. Poslední „normální“ oběd z talíře. Doplnil jsem energii, dolil vodu do vaku a nyní už společně s Vojtou jsme se vydali do světa vstříc dobrodružství. První den jsem ušel přes 45 km. Došli

jsme do Hřenska a zde si našli i místo na přespaní. Zalezli jsme do spacáku a pozorovali hvězdy. Byl to nádherný pocit, který slovy nelze popsat. Ležet unavený po celodenní chůzi, nic nedělat, jen poslouchat tekoucí řeku a přemýšlet. Idylku rušila už jen pouliční lampa, kvůli které jsem nemohl usnout.

První tři dny cesty jsou fyzicky nejnáročnější. Tělo si pomalu zvyká na chůzi, na batoh, na malý příděl jídla. Za tyto dny jsme 2x přešli přes hranice s Německem, vykoupali se v ledové říčce, ušli přes 100 km na přímém sluníčku, dostali vodu od kolemjedoucího Němce, který se na nás nechápavě díval, když jsme mu vysvětlovali, že jdeme pěšky k moři a že nás nemůže nikam odvézt.

Na cestě k Baltskému moři jsme prožili nespočet dobrodružství. Například jsme se omylem dostali do veřejnosti nepřístupného národního parku. Vykoupali se v Odře, několikrát se myli v umyvadle na benzínové pumpě, pomohli polským občanům s manipulací plně naloženého vozíku, utíkali v noci v polské vesnici před rozrušenými psy, vychutnávali si každo-

denní východy a západy slunce, absolvovali jsme prohlídku vikingské vesnice, koupání na soukromé pláži majetného pána nebo prošli pár metrů od divokého prasete.

Cestu dlouhou 470 km jsme ukončili třináctý den ráno, když jsme došli do polského města Mezizdroje. Zde jsme na konci mola pozorovali východ slunce. Zaplavil mě pocit úlevy. Po třinácti dnech nepřetržité chůze jsme došli do svého cíle! Svlékli jsme se a finálně se vykoupali v moři. Bylo sice ledové, ale to nám vůbec nevadilo. Pokud chcete vidět více, při cestě k moři jsme natáčeli video, které naleznete na YouTube.

Název videa:

Pěšky k Baltskému moři |

Vojta a Darek 470km

<https://youtu.be/r3XcrHnH8cc>>).

*Darek Janovský,
TOM Dakoti,
Česká Lípa*

TOMÍCI PŘÍRODĚ

Zimní slunovrat je za námi, ale zima teprve naplno propuká. Koupání v bazénu mi víc a víc ztěžuje led, ale sněhovou nádluku jsme zatím v nížině pořádně neviděli. Kolem domečku se nám sletují větší hejna opeřených kamarádů, kteří se těší, jaké dobroty jsme si pro ně připravili.

Dnes se podíváme na to, jak se vhodným způsobem podílet na příkrmování našich divokých či polodivokých sousedů. Obecně je největším nešvarem pečivo. Často vidíme ve městech, kde mají řeku a kde se přirozeně stahuje v průběhu zimy ptactvo, jak lidé „krmí kačeny“. Záměr je to dobrý, ale to nestačí. Taková věc jako rohlík se v lese ani u rybníka běžně nevy-skytuje. Bohužel stalo se to zvykem, aniž bychom si uvědomovali skutečnou cenu takového jednání.

Zjednodušeně se dá říci, že pečivo už dávno není, co bývalo za časů našich babiček. Dříve se používalo více druhů obilovin i samotné pšenice. Častěji se používal žitný kvas namísto kvasnic. Obsah lepku v moukách byl o řády nižší. Současné

housky a rohlíky jsou především „nafouknuté prázdné kalorie“. Ptáčci mají pocit, že se nasýtí, ale na na tuhé mrazy mnoho energie nezískají. Čerstvé pečivo způsobuje řady komplikací s trávením a může zvířatům přivodit i smrt.

Jak to tedy udělat lépe? Pečivo se může v určité omezené míře dávat do krmelců. Mělo by však být řádně usušené, tvrdé jak kost a nejlépe tmavé. Pokud se vydáme ve městě nebo na venkově k vodě a za vodním ptactvem, tak ideální pochutinou jsou zbytky zeleniny. Mohou to být i slupky od brambor či okurek. Na doplnění se hodí zrní nebo nějaká ti červíci (k sehnání ve zverimexu).

Pro tvory lesa se hodí na podzim sbírané plody jako jsou žaludy, bukvice, kaštiny, jeřabiny a podobně. Pokud máte možnost, je vhodné seno. Stejně jako u pečiva musí být řádně vyschlé a mělo by být ochráněno před vodou, takže ideálně do krmelce.

Jste-li z města a nemáte v okolí nic než betonovou džungli, vždy se dá vyrobit krmítko, které můžete umístit na parapet nebo balkon. Pro pěvce jsou bohatým zdrojem energie semena a zrní, která můžete volně nasypat. Případně, kdo chce věnovat více času a lásky, smíchá směs zrní a semen s rozehrátým lojem (hovězí tuk) a vyrobí lojové koule. Pokud koule rovnou opatříte šňůrkou, lze je pověsit nejen doma za okno, ale dá s nimi vyrazit i do parků, zahrad a na okraje lesních porostů.

Vše, co uděláme s úctou a respektem pro Matku Zemi a její obyvatele, se nám mnohonásobně vrátí!! Děkuji za to a přeji mnoho zdraví a krásných zážitků v dalším roce.

Ořan Müller,
TOM Rytíři Lužických hvozdů,
Dobranov

HOLA, HOLA, TÁBOROVKA VOLÁ!

Letní táborová škola, tři slova. Dvě z nich by tě mohla zaujmout (letní a táborová, to přece slibuje pěkné počasí a zážitky), třetí slovo – škola – může odradit. Ale to by byla škoda.

Naše táborové školy tě opravdu mají co naučit. Pokud jsi tomík ve věku 16 až 19 let, je akce **Polana ve dnech 20.-27. srpna 2021** pro tebe to pravé. Během zábavného, ale i náročného týdne se seznámíš například se základy psychologie dětského kolektivu a zásadami pořádání etapových, celoročních, prožitkových, sportovních a dalších her.

Přejdeš hřeben Malé Fatry, naučíš se základy fotografování, natáčení videa a co je možná nejdůležitější, potkáš kamarády ve svém věku a s podobnými zájmy.

Práce s dětmi přináší radosti i starosti a ty je budeš moct sdílet s ostatními. A navíc nově získané nápady přineseš do svého oddílu. A to za to určitě stojí, tak neváhej!

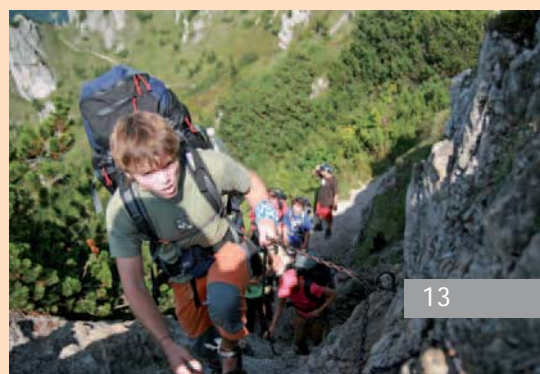
Hop - Ivo Skoček

Přihlášky

<http://www.a-tom.cz>

tel: +420 737 373 033

e-mail: skocek@seznam.cz

týpí jako domov

Říká se, že nejkrásnější dárky jsou ty vlastnoručně vyrobené, proto jsem se letos na podzim hodně snažila. Doufám, že se dárečky všem líbily. Dcera dostala sash – pásek lesních indiánů tkaný v ruce, syn indiánskou košili a manžel taštičku na křesadla, krásně pošítou korálky. Rozhodla se s vámi podělit o pár návodů, vždyť se blíží jaro a nějaké to indiánské vybavení se může hodit!

Mezi nejjednodušší dárek patří bederní rouška neboli bederka. Jedná se jen o dlouhý pruh jednobarevné látky, který je hezké obšít jinou látkou nebo stuhou dokola. Šířka bederky je taková, aby přikryla zadek. Délka musí být dostatečná, viz obrázek. Při oblékání je třeba bederku doplnit páskem. Ten může být libovolný. Stačí měkčí pásek od kalhot nebo jen pruh kůže. Výrobou bederky získáte jen s malým úsilím typický indiánský výrobek. A sportovně štíhlým mladým mužům bederka opravdu sluší!

Pro děvčata jsou krásným dárkem indiánské šaty. A protože v létě bude zase krásně, doporučuji ty s ramínky. Potřebujete bavlněnou látku vzorovanou malými barevnými kytičkami. Strih jsou 2 obdélníky, 2 trojúhelníky a 2 pruhy na ramínka. Délka obdélníků je požadovaná délka šatů od podpaží dolů (třeba do půlky lýtek). Součet obou šířek obdélníků a obou šířek trojúhelníků tvoří šířku šatů dole (pozor, ať je možné udělat krok). Součet obou obdélníků tvoří obvod přes prsa + cca 15 až 20 cm. Pak stačí jen sešít vždy obdélník – trojúhelník – obdélník – trojúhelník a zase ten první obdélník. Začistit nahoře i dole. Horní obvod je potřeba pomocí skladů upravit tak, aby bylo možné šaty přetáhnout přes hlavu a aby netlačily.

A našít dva pruhy na ramínka. Možná to zní složitě, ale opravdu jde jen o rovné švy, které zvládne i začátečník. Jen při měření délky a umístění ramínek je dobrá pomoc dalších rukou.

Typický indiánským předmětem je malý kožený váček. Udělá radost každému. Potřeba jsou 2 pruhy kůže jelenice, např. 18 x 9 cm. Oba pruhy se sešijí k sobě. Pozor, dole musí být sešité 5 cm od kraje (těchto 5 cm budou třásně). Při sešívání můžeme použít korálky a šev tak bude indiánsky ozdobený. To platí jak po stranách, tak dole u třásní. Po sešití nastříháme třásně, nahoře uděláme dírky a protáhneme koženou šňůrku, kterou na koncích také ozdobíme korálky. Na sešívání je dobré použít obyčejnou niť, která se před použitím navoskuje tak, že se protáhne přes svíčku nejlépe z včelího vosku.

Mnoho krásných návodů můžete najít třeba ve Velké indiánské knize od Lubomíra Kupčička nebo na internetu například na webových stránkách <https://www.indiani.cz/>.

Vánoce jsou sice až za rok, ale určitě někdo vám blízký bude mít narozeniny. Tak vyrábění zdar!

S modrou oblohou

Kateřina Pejšová – Lasík

Mikešovo nožobraní

...řízný a vostrý občasník o nožích určený všem nožomilům

Nářadový nůž Leatherman Super Tool 200

Přede mnou na stole (a před vámi na obrázku) leží jeden ze zástupců kategorie nářadových nožů, chcete-li multi tool. Je to postarší a dnes již nevyráběný Leatherman ST 200. Tento typ byl vyráběn mezi lety 2001 až 2005. Ke mně se dostal použitý před osmi lety díky inzerci na serveru Kníže.cz, kde se občas členové fóra zbavují přebytečných nožů za příjemné ceny.

A jak funguje? Po rozevření složeného nástroje vzniknou kombinované kleště. Můžete jimi stříhat dráty, povolit a utáhnout matici zhruba do velikosti 14 milimetrů, nebo přidržet zapojovaný drát či na něm udělat očko. Pokud chcete dělat něco jiného, máte na výběr z nástrojů sklopených v rukojetích kleští.

Těmito nástroji jsou čepel nože s dutým výbrusem a hladkým ostrím, bodec, dva ploché šroubováky o šířce 5 a 7 milimetrů a pilník s třemi pracovními plochami v jedné rukojeti. Ve druhé pak najdete čepel nože s dutým vlnkovým výbrusem, otvírák na konzervy, křížový šroubovák, plochý šroubovák o šířce 2 milimetry, pilku na dřevo s vytahovákem rybářských háček a skryté očko na jistící šňůru. Na hřbetu rukojetí pak je měřítko v centimetrech a palcích.

Nůž s plochým výbrusem zvládá drobné práce s potravinami, syrovým i suchým dřevem, usní a podobnými materiály. Čepel s vlnkovým ostrím pak je vhodná při přeřezávání lan a popruhů, nebo řezání měkkých materiálů jako rohlík, nebo maso. Průbojník poslouží třeba při vytvoření otvoru v koženém opasku, šroubováky pomohou při povolování, nebo utahování šroubů. K čemu je otvírák na konzervy asi nemusím popisovat, jen zmíním, že tvarem je podobný jako otvíráky známé například z nožů od Mikovu či Wengeru,

tedy otvírá konzervu směrem k uživateli. Pilka na dřevo je na svoji délku 67 milimetrů překvapivě funkční. Řezání dřeva odpovídající velikosti jí nedělá žádný problém. S vytahováním rybářského háčku zkušenost nemám, ale rád se zastavím u pilníku. Jak jsem již psal, má tři pracovní plochy. Jemnější a hrubší plochy na bocích nástroje a zoubkovanou stranu, která dokáže posloužit, jako nouzová pilka na kov. Veškeré nástroje v rukojetích jsou v otevřeném stavu zajištěné pojistkou proti samovolnému zavření při práci. Odjištění se provádí pojistkou ve tvaru kruhové výseče na bocích rukojetí. Nástroj dokáže velmi dobře posloužit v nouzi, ale nemá za úkol nahradit montážní brašnu plnou nástrojů v klasickém provedení.

A cena? U renomovaných výrobců (Leatherman, Victorinox, Gerber) při použitelné velikosti, (tedy opravdu ne 75mm v zavřeném stavu) od cca 1200 Kč (Gerber) směrem nahoru.

Jiří Lukeš-Mikeš

Délka zavřeného:	115 mm
Délka otevřeného:	177 mm
Šířka zavřeného:	32 mm
Délka čepel:	75 mm
Tloušťka:	20 mm
Hmotnost:	266 g

Z ČINNOSTI Klubu českých turistů

Vodáctví

na seznamu nemateriálních statků

Že je české vodáctví fenomén, na tom se shodnou všichni příznivci pohybu v přírodě. Ovšem až nyní se podařilo, že je jako fenomén oficiálně uznáno. Praha zapsala české vodáctví na seznam nemateriálních statků tradiční a lidové kultury.

Úvodem je potřeba říct, že Klub českých turistů není hlavním hybatelem tohoto procesu, tím je Asociace vodní turistiky a sportu a její předseda Petr Ptáček z Vodácké školy záchrany. KČT je ovšem aktivním členem Asociace vodní turistiky a sportu, stejně jako je jím Asociace TOM, Český vodácký svaz, vodní skauti, raftaři a také vodácké firmy, kempy a půjčovny. Díky tomu je AVOT silná při jednání s úřady a nezávislá na financích od státu.

Co zápis pro vodáky v praxi znamená? Hlavně další zlepšení vyjednávací pozice vůči úřadům, vůči provozovatelům malých vodních elektráren a dalším, kteří vidí v řece jen zdroj vody pro zisk. Vodáctví vidí v řece místo pro sport a rekreaci a je tedy v souladu se zájmy všech, kteří se v řekách koupou, plavou nebo se jen kolem řeky procházejí.

České vodáctví si získané zařazení zaslouží. Je fenoménem, který je více než sto let tradiční součástí života mnoha Čechů. Z vodáckého prostředí vzešli olympijští medailisté, i kulturní statky – knihy, filmy, televizní seriály. Vodáctví mělo a má svůj slang a ve své tradiční formě i svou etiku, která vychází z toho, že řeka je krásná a romantická, ale umí být i nebezpečná.

Vodáctví má v KČT velmi dlouhou tradici, zdokumentovanou ve střípcích, ze kterých zde uvádím:

→ V roce 1901 byl otevřením dráhy do Jilového usnadněn přístup k dosud pro většinu turistů neznámým přírodním krásám mezi Kamenným Přívozem a Davlí. Ze Žampachu lze Davle dosáhnout po dvouapůlhodinové plavbě. Loď obstará František Vávra v Terezíně, pošta Jilové. Týž otec sedmi dětí jest spolehlivým lodivodem a požaduje za loď od šesti do šestnácti korun. Cena tato není přemrštěná a lodník jest hotov bez zvýšení ceny kdekoliv zastaviti.

→ V roce 1934 byly v loděnici KČST v Braníku publikovány fotografie z výpravy na Vltavu. Z článku: „Plujeme po našich vodách pro potěšení cestovní, s očima otevřenými krásám přírodním a nehledíme jen a jen dokonati cíl. Náš cíl je daleký, ještě mnoho řek nepoznalo krásné naše lodí, které brázdí vody jen za účelem turistiky.“

→ V lednu 1938 vodáci KČST konali v Mukačevě ustavující schůzi, na které byl mimo jiné zvolen kapitánem Ladislav Ritt z Prahy. Ten rok oslavil KČT 50 let svého trvání, ale v té době byly již „Údy naší vlasti zlámány“.

→ Členové KČT v Praze XV najezdili na řekách v roce 1941 celkem 102 295 km, tedy asi o 20 tisíc kilometrů více, než v roce předešlém.

→ Rok 1957: Výsledky celostátní soutěže o nejlepší turistický vodácký výkon. 1. až 6. místo Praha: Lášek, Marat, Heyduk, Jandák, Kavalířová, Rejžek.

→ Festival vodáckých filmů uspořádala v roce 1971 komise vodní turistiky.

→ V roce 1975 je v časopise Turista – magazín na cesty článek o víkendových autokarových zájezdech Kotvy Braník na vodu. Kotva organizuje i prázdninovou dopravu lodí a osob na Lužnici.

→ V roce 1976 bylo do fotografické soutěže „Kamera a pádlo“ zasláno 108 snímků. V kategorii „Život na řece“ zvítězil Z. Kubíček, v kategorii „Vodácká mládež“ M. Pospíšil.

→ V roce 1982 byl založen oddíl Viking, snímky z jeho činnosti od osmdesátých let do současnosti tento článek doprovázejí.

Petr Teringl, vedoucí TOM Viking, předseda Sekce vodní turistiky KČT s využitím podkladů Zdeňky Krejčíkové a fotografií Petra Lacigy

KČT

vaše dobrá značka

Nabízíme **TURISTICKÉ ZBOŽÍ**
PRO VAŠE VÝLETY A VÁŠ VOLNÝ ČAS

Čepice, šátky, nákrčníky
 s motivy našich hor doplněné
 logem KČT

PROHLÉDNOUT

Půllitr
 s turistickými
 značkami

PROHLÉDNOUT

V lednu roku 2021 Klub českých turistů spustí e-shop (eshop.kct.cz), jehož hlavním smyslem je sjednotit a rozšířit nabídku turistického zboží. Obsahem e-shopu bude prodej turistického oblečení (zatím trička, bundy, vesty, čelenky, čepice, šátky, nákrčníky), prodej turistických suvenýrů, knih, průvodců, map, ale i turistických potřeb, které se hodí pro výlety do přírody. Vedle klasického poslání e-shopu, kterým je nabídka zboží s turistickou tematikou se zde nabízí i další možnost, kterou již v praxi uplatňují jiné organizace (např. Junák na svém e-shopu www.obchod.skaut.cz).

V podstatě jde o to, že pokud objevíte zajímavé a atraktivní turistické zboží, lze kontaktovat Klub českých turistů (baca@kct.cz), který dotčnou firmu osloví a domluví množstevní slevu na konkrétní zboží. Z této vzájemné spolupráce pak profitují zejména členové, kterým Klub českých turistů dokáže domluvit výhodnější

Příkladem výše zmiňované spolupráce je firma Rituell z Frenštátu pod Radhoštěm, které pro KČT dodává čepice, šátky a nákrčníky s motivem českých hor. Firma je schopna doplnit svoje výrobky o logo

(vašeho odboru, či oddílu). Objednávku, lze pak realizovat přes e-shop KČT, který prostřednictvím hromadné objednávky zajistí nižší cenu než v klasickém obchodě.
Zbyněk Báča

cenu, než kdyby se dotčné zboží kupovalo v menším množství v klasickém obchodu. Počet členů Klubu českých turistů, (případně tomíků) by se tak mohl v budoucnu stát argumentem, který ušetří nejen rodinné rozpočty, ale i rozpočty našich odborů a oddílů.

Na Kusalínu h o t o v o !

Po několika letech tvrdého boje s obtížně nepřístupným terénem, nepříznivým počasím, zaneprázdněností odborných firem a řemeslníků se podařilo na turistické chatě. Kusalínu vybudovat nový zdroj pitné vody. Akce byla financována z úspěšného projektu Hit hit Pitná voda pro Kusalínu, výrazně přispěl i Kub českých turistů.

V 1. etapě se podařilo realizovat vrt – vodní zdroj. Někteří si jistě pamatujete až náš téměř zoufalý apel sehnat vrtařskou firmu, která by dílo v tomto náročném terénu realizovala. Nakonec akci velmi úspěšně zvládla firma Geotrade Ostrava.

V 2. etapě jsme museli vybudovat nový dřevník a sklad nářadí a na místě této původní stavby jsme vybudovali novou místnost s prostorem pro mytí nádobí, osobní hygienu a sprchu s teplou vodou.

Klíčem k úspěchu se stala rekonstrukce kamenné nosné zdi a na ni navazující zeď nové místnosti. Toto náročné zednické dílo včetně další kompletní realizace zvládla firma Zednictví Dušan Majerov z Rožnova pod Radhoštěm. Byli jediní, kteří byli schopni si zajistit a sami provést celou výstavbu včetně zemních prací. Mají náš obdiv, poradili si s vývozem materiálu a pracemi v nepřístupném terénu i v loňském deštivém počasí.

V 3. etapě pak firma Čerpo – Tomáš Stříteský, Lhota u Vsetína vystavěla malou vodárnu a těsně před vánočními svátky jsme si poprvé v historii chaty mohli pustit pitnou vodu z kohoutku. Nezapomenu na slova pana Stříteského: *Pane Homolko, je to pro mne výzva a pořídil jsem do firmy kvůli této akci terénní auto.*

Teď už nás čeká pouze přechod ze zkušebního do běžného provozu včetně pokynů, jak toto zařízení správně používat.

Závěrem se sluší poděkovat všem, kteří se o realizaci díla zasloužili. Zbyňkovi Báčovi (za KČT), Tomáši Novotnému (za A-TOM) za propagaci projektu, Rostovi Kašovskému za podporu stavby z pozice předsedy technické rady KČT, Zdeňovi Rolincovi za vytvoření projektové dokumentace, Honzovi Koprivovi (Kaskimu) za bourací práce a přechod díla do ostrého provozu, výše uvedeným firmám, Jiřímu a Matějovi Chourovým za neúnavnou a citlivou propagaci této romantické, do horského hřebene zasazené usedlosti a samozřejmě všem, kteří svými finančními příspěvky zajistili úspěch akce Hit-hit Pitná voda pro Kusalínu.

*Jirka Homolka
správce Kusalína*

Malé ohlédnutí za rokem 2020

Rok 2020 byl zvláštní, divný, smutný. Záhadný virus vniknul do našich končin. Nevěřil bych, že se může něco takového tak rychle rozšířit. Dvojí pozastavení spolkových akcí dost poznamenalo i naši oddílovou činnost. Nejdříve zjara, když už jsme měli vyrazit na víkendovou výpravu do Úštěka, s opravdu skvěle připraveným programem (díky kamarádům z úštěckého TOM Bobří).

Činnost oddílu zachránila také Hořcová výzva, do níž se zapojila většina dětí i vedoucích z našeho oddílu. Doslova jsme si vydělali druhé místo. Oslava v naší klubovně u Labe byla velkolepá. Pořídili jsme si, díky materiálové dotaci, dva paddleboardy, které byly pokřtěny a řádně vyzkoušeny na Labi. Ještě na začátku léta jsme nevěděli, zda budeme moci vyjet na letní tábor. Nakonec se jelo a tábor se přes veškerá opatření velmi vydařil.

V září jsme zahájili nový klubový rok, přivítali dokonce i několik nováčků. Uspořádali jsme výpravu s tajným cílem, na Hrádek Helfenburk a myslím, že děti opravdu do poslední chvíle netušily, že je cesta dovede právě tam.

Vydařená byla i výprava do JUMP Arény v Ústí nad Labem, do světa trampolín a dalších skákacích atrakcí. Prodloužený víkend na tomické základně v Janově nad Nisou nám propršel. Za deště jsme došli k rozhledně Slovanka, vystoupali jsme na Ještěd zahalený v mlze, ale i tak to byl povedený víkend.

Velkou účast měl tradiční Střelecký trojboj. Zúčastnilo se ho i několik nováčků. Posledním výletem byla návštěva Plzně, kde ti mladší navštívili muzeum strašidel, vystoupali na vyhlídkovou věž katedrály svatého Bartoloměje a ti starší se podívali do světoznámého pivovaru. Společně jsme se potom sešli v Techmání, kterou jsme měli skoro celou pro sebe.

Herní víkend, odměna za Hořcovou výzvu, se na sloupské tomické základně

již nekonal. Využili jsme tamní základnu pro setkání, či poradu s našimi instruktory a mladými vedoucími. Tento víkend nám také celý propršel. A to byla vlastně poslední letošní oddílová akce...

Výzvě na on-line schůzky jsem dlouho odolával. Nejsem zrovna přítel počítačů. Do věci se vložili naši mladí vedoucí. Rozjeli on-line schůzky celkem se slušnou účastí. Díky nim pokračovala oddílová činnost.

Společně jsme vymýšleli i další akce a soutěže – tomické běžecké dny (při nichž se neběhalo celkem 207 kilometrů), honbu za pokladem, podzimní výzvu s činnostmi, které běžně děláme společně na podzimních prázdninách a nakonec i adventní kalendář plný předvánočních úkolů a her. Plnění úkolů dokazují děti fotografiemi na sociálních sítích a na dalších aplikacích. Mladí vedoucí, a instruktorky prostě ukázali, že to jde.

Dali dohromady nejhranější písničky na našich výpravách a vydali jsme oddílový zpěvník, o který byl mezi dětmi velký zájem. Máme nová oddílová trička, nový potisk. Každý si mohl objednat velikost i barvu. Vše se stihlo do Vánoc. Super. Vydali jsme nakonec i oddílový nástěnný kalendář.

Náš oddíl prostě žije i v této nejisté době. Plánujeme akce na příští rok. Poslední předvánoční akcí bývala besídka. Letos jsme se tak nějak prostřídali v klubovně, vlastně spíše venku. Děti si přišly pro oddílový časopis, kalendář, zpěvník. I na dětech bylo vidět, jak jim osobní kontakt s kamarády schází...

Děkuji všem na ústředí tomíků za spolupráci a podporu a držím vám všem palce.

Tak ať je ten nový rok 2021 veselejší, abychom se mohli opět scházet a vyjet konečně někam společně.

*Vratislav Florián - Hroch,
Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem*

Co bylo v říjnu listopadu, prosinci a v lednu 2021

❏ Co se tedy vlastně přihodilo, kromě těch nesnesitelných a ohavných virů?

❏ Na konci října se turistické závody našich tomíků objevily na ČT 1.

❏ Tomíci z Rokytne poslali do spolku výzvu, abychom se na výročí republiky prostřednictvím odšlapaných kilometrů pokusili dostat domů z dalekých bojišť české a slovenské legionáře a k tomuto originálnímu nápadu se připojily desítky dalších tomíků.

❏ Tomické úřednictvo zpracovalo a odeslalo k ministerským rukám granty, kterými si náš spolek říká o živobytí na rok 2021.

❏ V Dobré Vodě přibýlo kolem naší základny několik desítek smrků, boroviček, javorů, olší, bříz a lísek, to vše péčí hrstky brigádních mladých hadů a spolkového vůdce TN.

❏ Zuzana Kajnarová, populární a milá herečka, vzpomínala v Mladé frontě Dnes na pěkné chvíle prožité v dětství v TOM Dívčí dvojka a Třicítka.

❏ Z Tupes přišla smutná zpráva o skonu tamního nestora tomíků a činovníka KČT Františka Mikuly.

❏ Péčí Tomka Hurta, Ondry Šejtky a Anežky Klabanové se roztočil onlajnový Kolotoč nápadů a během necelých tří měsíců pětkrát svezl všechny zájemce o novou, pravda vynucenou formu setkávání, která ale řadu vedoucích všeho věku a dovedností povzbudila k tomu, zůstat v kontaktu i v téhle pitomé době.

❏ Jirkovští Stopaři nezapomněli na výročí Listopadu 89 a stejně tak si 31 roků od sametové revoluce připomněla řada dalších oddílů.

❏ Filmař všeho tomického Michal Merhaut-Chroští vytvořil milý medailon Kamenky.

❏ Správcování základny ve Frýdlantu/Pstružovské se nově ujala Jarmila Harenčák.

❏ Jirkovští Stopaři nelenili a předali pořádný díl pozitivní energie sestřičkám z chomutovské nemocnice. Sestřičky to velmi kvitovaly a Stopařům patří dík za výtečný nápad.

❏ Aleš Sedláček, dlouholetý šéf národní rady, byl znovu zvolen šéfem tohoto střešního uskupení. Místopředsedou ČRDM se stal Tomek Hurt.

❏ Vcelku svižným tempem pokračovaly práce ve vodácké základně Rožmberk a ústředí zprovoznilo rezervací systém historického domu nad Vltavou.

❏ Sousedka v Uherském Hradišti dosáhla svého a Zdeněk Rolinc, Šaman Otaš a jiní dobří lidé překopali dvorek naší základny jak detektivové z Midsomeru a vy-

spádovali ho tak, aby paní sousedka byla po všech stránkách uspokojena a aby ani kapka, opravdu ani kapénka vody netekla jejím směrem.

❏ Brněnský horolezec a vedoucí tamních tomíků Miloš Stejskal oslavil krásnou osmdesátku a jeho blízcí, kamarádi z celé republiky i ústředí tomíků, mu poslali gratulaci.

❏ Majitel objektu ve Frýdlantu-Pstružovské, který mají v desetiletém bezplatném užívání tomíci, se rozhodl vykácet několik vzrostlých a krásných stromů na pozemku u základny, čemuž mohli tomíci jen smutně přihlížet.

❏ Rada závodů vydala tradiční brožuru Závodník, přehled borců a borkyň, kteří doopravdy či virtuálně zdolávali sportovní mety v loňském roce.

❏ Revizoři chystali Čistého tomíka. Proběhnout by měl dílem virtuálně (to u uživatelů Esa), dílem kontaktně během dubna až června. Účast bude jako vždy povinná a podrobnosti přinese www, fb a také hromadná pošta mailová.

❏ Přátelé a známí si připomněli nedožitá osmdesátiny někdejšího šéfa KČT Jana Stráského.

❏ Otaš Müller opravoval ve Sloupu strop herny, který se před několika měsíci protrhl a zřítíl na dva vojáky prusko-rakouské vojny.

❏ Hradečtí tomíci, bděli jako ostříží, se rozhodli lemovat pěšinky kolem svého tábora anticovidovou hradbou stromů a také tak udělali a sázeli a sázeli...

❏ Ústředí požádalo několik vedoucích, aby vydali svědectví o svém životě v covidové době, o vůli či ne vůli se nechat očkovat a spolu s Michalem Chroštím Merhautem vypravuje do světa nový mini-seriál osobních zpovědí. Várku odpovědí Václavy Huškové, Anežky Klabanové, Pavly Skotnicové a Jiřího Homolky přináší i toto číslo Tomíka.

❏ Českolipská Chippewa potěšila vánočním blahopřáním a drobnými dárky seniory v Doksech.

❏ Předseda a místopředseda spolku se setkali na hradě Rožmberk, resp. pod ním, a pozdravili tomíky celé naší země ve vánočním poselstvím podmalovaným překrásnou hudbou Fridricha Smetany.

❏ Strašák **evidence skutečných majitelů**, vymyšlený parlamentem původně v souvislosti s kauzami ministerského předsedy, začal tu a tam doléhat i na spolky, kterých se někteří horliví úředníci některých úřadů ptali, kdože je jejich skutečným majitelem, na což se fááákt těžko hledá odpověď.

❏ Vedení spolku, ač od října v kontaktu pouze virtuálním, se až na malé výjimky promořilo.

❏ Ceny spolkových chalup, toho času uzavřených, mírně povyskočily.

❏ Anežka Klabanová, členka spolkového náčelnictva, povila synka Eduarda.

❏ Pražské oddíly Poutníci a také třeba TOM S.T.A.N. natočily pěkná videa s vánočními pozdravy a s nadějí, že každý tunel jednou končí a stejně tak to bude i s tím covidovým.

❏ Zemřel Milan Zelenka, přezdívaný Dědek ze soutoku, dlouholetý vedoucí lounských tomíků, nadšený a milý účastník mnoha našich akcí.

❏ Kalendárium, každoroční přehled plánovaných akcí našeho spolku, vyšlo prvně ve své více než dvacetileté historii pouze v internetové podobě.

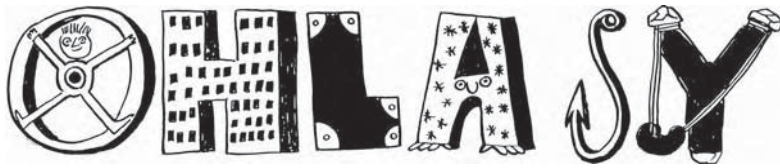
❏ Z Veleslavína do Okoře a poté do Roztok šlapalo zcela neorganizovaně a s obřími rozestupy na dvě stě padesát turistů všeho věku, kteří pomohli udržet tradici jednoho z nejstarších pochodů v republice, letos triapadesátileté Tříkrálové Okoře. Roztocké turistické oddíly se z toho srdečně radovaly.

❏ Klopotně a s obtížemi začala v naší zemi vakcinace, která se jistě týká i desítek spolkových seniorů.

❏ Nasněžilo.

Zemřel Milan Zelenka

Dědek ze soutoku (jak si rád říkal), moravský Slovák, vášnivý přírodovědec, milovník kultury, neobyčejný turista, učitel odborných předmětů, můj kamarád.

Přišel na svět na Boží hod, odešel na Tři krále. Krásná symbolika. Milan byl vždy nadšený do všeho, co dělal. Plnými doušky dával a plnými doušky i bral vše, co mu život přinášel.

Často, když vyprávěl, nevěděli jste, o čem zrovna mluví, ale když se vám podařilo se zorientovat, zjistili jste, že komunikujete s člověkem bohatým na životní zkušenosti, které byly vždy podpořeny velkým všeobecným rozhledem.

Bylo mi ctí znát ho, bylo mi ctí spolupracovat s ním při vedení turistického oddílu a zdědit jeho turistický odkaz vedení mládeže. Věřím, že i mnohé z vás, kteří tuto vzpomínku čtete, Milan potěšil a obohatil svou existencí, protože jsem přesvědčen, že to byl jeden z jeho hlavních životních cílů.

Přeji Milanovi, aby se na druhém břehu setkal s těmi, o které přišel, stejně jako nám přeji, abychom se s ním rovněž jednou, až dohoří naše svíce, setkali.

*Daniel Zíbrt,
TOM Výrové, Louny*

V pondělí dne 2. listopadu 2020 opustil pozemské turistické stezky dlouholetý organizátor turistiky v malebném kraji pod hradem Buchlovem Mgr. František Mikula. V rodné obci Tupesy, kde se 4. září před pětaosmdesáti lety narodil, prožil celý svůj bohatý a plodný život. Jako učitel a později i ředitel místní základní školy po celý život zasahoval do veřejného života v obci.

V roce 1973 stál u zrodu turistického oddílu, který vznikl jako Odbor turistiky při místní tělovýchovné jednotě. V roce 1974 pak založil turistický oddíl mládeže. Pod hlavičkou tělovýchovné jednoty oddíl fungoval až do roku 1990, kdy byl v Tupesích ustaven odbor Klubu českých turistů. Po celou dobu existence KČT v Tupesích byl jeho předsedou a hlavním organizátorem.

V roce 1975 spolu s dalšími členy turistického oddílu zahájil tradici předsilvestrovských výstupů na nejvyšší horu Chřibů Brdo. Tento pochod se každého 30. prosince koná dodnes.

Za svou dlouholetou činnost na poli turistiky byl František Mikula několikrát vyznamenán oblastními i ústředními orgány KČT.

Čest jeho památce!

*Antonín Ťuhýček,
TOM Tupesy*

Eda rozšířil řady poděbradských tomíků

Na Boží hod, tedy 25. prosince, se Anežka Klabanová a jejímu partnerovi Ondrovi narodil synek, pěkný chlapec, malý Robinson – zkrátka Eda.

Ve spacáku prý ještě nespál, ale na sněhu už se proháněl... Edovým rodičům moc gratulujeme a všem třem přejeme vše nejlepší!

Tomík č. 117,
leden 2021

Časopis turistických oddílů mládeže.

Vydává Asociace TOM ČR
s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR

Redakce:

ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Rožtoky.

Tel. 220 910 460, 220 910 314
mobil: 777 322 785

E-mail: ustredi@tom.cz,
www.a-tom.cz

Číslo do tisku připravili: Jiří Chour,
Tomáš Novotný,
Zuzana Antoňová, Petr Balcer,
Petr Teringl

Grafika: Jiří Chour

Foto obálka: Aleš Medvěď Ryšavý
ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář
a vracejí se jen na vyžádání.

Náklad 800 výtisků.

Vydání tohoto čísla podpořil
Klub českých turistů.

**Uzávěrka dubnového
TOMÍKA
je již 20. dubna!**

ČISTÝ TOMÍK 2021 kontrola účetnictví

Čistý tomík probíhá jednou za dva roky. Týká se pouze oddílů, které v letech 2019 a 2020 pobíraly dotace od Asociace TOM ČR. Jestliže mezi ně nepatříte, není potřeba se akce účastnit. Pro ostatní oddíly je Čistý tomík povinná akce a její absolvování je podmínkou čerpání dotací od Asociace TOM ČR.

Nicméně, pokud jste dotace od tomíků žádné neměli a přitom pracujete s online programem Skeleton ESO, můžete využít možnosti nechat si vaše účetnictví zkontrolovat online.

V tom případě vyplňte prosím formulář "Čistý tomík 2021" -

<https://forms.gle/Jr5KsEqdfNxieL9m9>.

Více informací na stránkách asociace.

termín	čas	město
27.3.2021	9 - 14 hod	Ústí nad Labem
10.4.2021	9 - 17 hod	Ostrava
11.4.2021	9 - 14 hod	Česká Lípa
11.4.2021	9 - 12 hod	Zlín
17.4.2021	9 - 12 hod	Hradec Králové
24.4.2021	9 - 12 hod	Brno
25.4.2021	9 - 12 hod	Praha

Veverk a CHUMELNICE Joachym

FunTOM

Svitavy 13. - 16. května 2021

Čtyřdenní festival plný zábavy, nezapomenutelných zážitků a vzdělávání. Pro všechny mladé tomíky i zkušené kmety od 16 let nahoru. Přijedte se inspirovat, setkat se s přáteli a seznámit se s novými.

Zajímavé přednášky a workshopy

Setkání se zajímavými osobnostmi

Dobrá zábava i napětí při společných hrách

Večerní divadla a koncerty

Příležitost k dobrým skutkům

Jestli festival bude či ne je v tuto chvíli velká neznámá. My doufáme, že bude a všichni se společně potkáme!

Podrobný program a možnost přihlašování zveřejníme, až bude jasnější, zda festival proběhne. Pokud máte nějaký nápad na přednášku či workshop, který by na FunTOMovi neměl chybět, napište nám jej na info@fun-tom.cz.

Bud' u toho s námi!
Sleduj www.fun-tom.cz